

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Lausunto valtiovarainministeriölle hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain, kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain sekä eräiden muiden sote- ja pelastustoimen uudistuksen rahoitukseen liittyvien lakien muuttamisesta

TRE:3044/02.04.00/2022

Lisätietoja päätöksestä

Johdon assistentti Mia Helin, puh. 040 570 4065, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Valmistelijan yhteystiedot

Talousjohtaja Jukka Männikkö, puh. 050 576 7539, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Tampereen kaupungin lausunto valtiovarainministeriölle hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain, kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain sekä eräiden muiden sote- ja pelastustoimen uudistuksen rahoitukseen liittyvien lakien muuttamisesta hyväksytään.

Perustelut

Talousjohtaja Jukka Männikkö:

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain, kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain sekä eräiden muiden sote- ja pelastustoimen uudistuksen rahoitukseen liittyvien lakien muuttamisesta.

Esitys sisältää laissa edellytetyt päivitykset kuntien ja hyvinvointialueiden rahoituslakeihin. Lisäksi ehdotetaan eräitä muita uudistuksen toimeenpanossa tarpeelliseksi havaittuja korjauksia ja täydennyksiä. Esityksen tavoitteena on varmistaa sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien järjestämisvastuun onnistunut ja hallittu siirto kunnilta hyvinvointialueilla rahoituksen näkökulmasta sekä uudistuksen kustannusneutraalisuus.

Merkittävä osa esitykseen sisältyvistä muutoksista sisältyi vuonna 2021 hyväksytyyn lakipakettiin. Luonnoksen kommentointia vaikeuttaa se, että kunnille varattu vastausaika on valitettavan lyhyt eikä muutosten taustalla olevia aineistoja ei ole kattavasti julkaistu. Näin ollen kunnilla ei ole ollut käytettävissä kaikkia tarpeellisia tietoja lausuntoa laadittaessa.

Lausunnot annetaan vastaamalla Lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön 21.4.2022 mennessä.

Hallintosäännön 36 §:n mukaan konsernijohtajan toimivaltaan kuuluu muiden kuin kaupunginhallituksen tai pormestarin toimivaltaan kuuluvien lausuntojen antaminen. Nyt kysymyksessä olevan lausunnon antaminen kuuluu konsernijohtajan toimivaltaan.

Tampereen kaupungin lausunto:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

1. Kuntien rahoitusta koskevat ehdotukset
Kuntiin jäävän hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kustannukset kysyttiin vuoden 2022 talousarviotietojen kyselyssä, mutta lopullisessa laskennassa erät eivät ole erotettavissa palveluluokittain ilman erilliskyselyä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lopulliset kustannukset vuodelta 2022 on selvitettävä tehtävällä erilliskyselyllä ja varmistettava, että kunnat saavat riittävän rahoituksen kuntiin jäävien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtäviin.

Kuntayhtymien tekemättä jäänyt palkkaharmonisointi ja kuntayhtymien alijäämien kattaminen tekevät kunta- ja hyvinvointialuekohtaisista laskelmista keskenään vertailukelvottomia, jos vuosiin 2021 ja 2022 kohdistetaan takautuvasti palkkojen harmonisointikustannuksia. Kuntayhtymien alijäämien kattamisen osalta tilanne on sama, jos alijäämän kattamista varten ei ole tehty pakollisia varauksia.

2. Hyvinvointialueiden rahoitusta koskevat ehdotukset
Hyvinvointialueiden rahoituksen osalta on varmistettava, että rahoituksen määräytymisperusteet päivitetään uusimpien kustannustietojen mukaisiksi. Lisäksi vuotuinen indeksikorotus on myös toteutettava eikä pelkästään otettava huomioon. Esitykseen on sisällytetty tarvetekijöiden ja niiden painokertoimien tarkistus uusimpien tietojen pohjalta kohdentaa rahoitusta nykyistä oikeammin.

3. Yliopistosairaalatekijää koskeva ehdotus
Hyvinvointialueiden rahoitukseen esitetään uutta määräytymiskriteeriä, joka kohdentaa rahoitusta yliopistosairaala-alueille. Esitystä voidaan pitää erittäin perusteltuna, jotta yliopistosairaaloiden kustannukset tulevat huomioiduksi hyvinvointialueiden rahoituksessa.

4. Vaikutusarvioinnit
Esitys ei edelleenkään ole kustannusneutraali kuntien kesken, vaikka se kunta-valtiosuhteessa onkin neutraali. Esityksen vaikutukset ovat enimmillään +/- 60 euroa asukasta kohti, mikä tarkoittaa 0,6 veroprosenttia. Esityksessä todetaan virheellisesti, ettei uudistuksella lähtökohtaisesti paranneta tai heikennetä kunnan rahoitusasemaa. 0,6 veroprosentin vaikutus on kuitenkin varsin merkittävä, kun kuntien tuloveroprosenttia leikataan 12,64 prosenttiyksiköllä. Vuoden 2022 tasossa kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti 12,64 prosenttiyksikön leikkauksen jälkeen olisi 7,37.

5. Muut huomiot
Valtionosuusjärjestelmää tulee uudistaa ja ottaa nykyistä paremmin huomioon kasvavan kaupungin ja maakuntakeskuksen erityispiirteet muun muassa ylikunnallisten tehtävien hoitamisessa.

Tiedoksi

valtiovarainministeriö, Jukka Männikkö

Liitteet:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- 1 Luonnos hallituksen esitykseksi
- 2 Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö 13.04.2022

Allekirjoitus

Konsernijohtaja Juha Yli-Rajala

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Päätös on nähtävillä www.tampere.fi 26.4.2022

Tämä päätöspöytäkirjan ote on lähetetty sähköpostilla päätöksessä näkyvän jakelun mukaisesti 21.4.2022

Tampere
21.04.2022

Mia Helin
Johdon assistentti

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§ 59

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)